

การออกแบบสื่อการสอนและสื่อมัลติมีเดียงานหัตถกรรมว่าว และประเพณีตรุษไทย

ธเนศ ปรกาศจินดาวงค์¹, กัญพัชร์ ธนกุลวุฒิโรจน์²

¹สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่องานสถาปัตยกรรม
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ว่าว มีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยสมัยก่อนว่าวไม่ได้มีไว้เพียงแค่การเล่นเท่านั้นแต่ยังใช้ในการทำศึกสงคราม ต่อมาการเล่นว่าวได้มีการแพร่หลาย จนมีการประดิษฐ์คิดค้น การทำว่าว การแข่งขัน รวมถึงประเพณีการเล่นว่าวต่าง ๆ จากการสำรวจชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอจึงได้ทราบว่าผู้คนในชุมชนนิยมการเล่นว่าวจุฬาเป็นอย่างแพร่หลายและมีประเพณีประจำวัดแก้วเจริญ ชื่อประเพณีตรุษไทย ซึ่งเป็นประเพณีที่ชาวบ้านในชุมชนและตำบลใกล้เคียงนำว่าวมาแข่งขันกัน

แนวทางในการศึกษาประเพณีตรุษไทยและการประดิษฐ์ว่าวจุฬา ชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ จะใช้วิธีการวิจัยรูปแบบการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากชุมชนโดยตรง วิธีการศึกษาเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้างทำว่าวในชุมชนและชาวบ้านจะได้ข้อมูลว่าประเพณีตรุษไทยเป็นประเพณีที่มีตั้งแต่สมัยก่อนซึ่งปัจจุบันไม่ได้มีการจัดขึ้นแล้วและการประดิษฐ์ว่าวนั้นชาวบ้านสมัยก่อนนิยมเล่นว่าวกันเป็นจำนวนมากจึงแต่ในปัจจุบันการเล่นว่าวรวมถึงการประดิษฐ์ว่าวเองก็ได้หายไปเหลือแต่ช่างไม่กี่คนที่ทำอยู่ เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลในการออกแบบงานวิจัย

ผลของการวิจัยที่จากการได้เข้าไปสัมภาษณ์ผู้คนในชุมชนและทำการเก็บข้อมูลได้แล้วนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาออกแบบชิ้นงานสื่อการสอนและสื่อมัลติมีเดียงานหัตถกรรมว่าวและประเพณีตรุษไทย โดยวางเนื้อหาออกเป็น3ช่วงด้วยกันได้แก่ 1)ประวัติว่าวไทย 2)ประเพณีตรุษไทย 3)การประดิษฐ์ว่าวจุฬา เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายและเพื่อเป็นข้อมูลความรู้ให้กับบุคคลทั่วไปหรือผู้ที่สนใจในเรื่องของว่าวไทย ประเพณีตรุษไทย และงานหัตถกรรมว่าว

คำสำคัญ ว่าวไทย, ประเพณีตรุษไทย, การประดิษฐ์, ว่าวจุฬา, สักครู, สักหมู่, ปิดลูกกา

บทนำ

ประวัติที่ว่าไทย ว่าวไทย มีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยสมัยก่อนว่าวไม่ได้มีไว้เพียงแค่การละเล่นเท่านั้นแต่ยังใช้ในการทำศึกสงคราม ต่อมาการเล่นว่าวได้มีการแพร่หลาย จนมีการประดิษฐ์คิดค้น การทำว่าว การแข่งขัน รวมถึงประเพณีการเล่นว่าวต่าง ๆ จากการสำรวจชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ ตำบล วัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จึงได้ทราบว่า ผู้คนในชุมชนนิยมการเล่นว่าวจุฬาเป็นอย่างแพร่หลายและมีประเพณีประจำวัดแก้วเจริญ ชื่อประเพณีกุดไทย ซึ่งเป็นประเพณีที่ชาวบ้านในชุมชนและตำบลใกล้เคียงนำว่าวมาแข่งขันกัน (สารานุกรมเพื่อเยาวชน, 2562)

ประเพณีตรุษไทย เป็นประเพณีประจำวัดแก้วเจริญในชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอเป็นประเพณีที่สืบทอดตามกันมาร่วม50-60ปีโดยเมื่อก่อนชาวบ้านแถวนั้นจะนิยมเล่นว่าวกันโดยเฉพาะว่าวจุฬา จึงทำให้เกิดร้านหรือโรงเรียนประดิษฐ์ว่าวขึ้นเมื่อถึงวันงานชาวบ้านก็จะนำว่าวมาแข่งขันกัน ว่าวจุฬาของชาวชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอดำบล วัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามมีความโดดเด่นทั้งขนาดและลวดลายซึ่งขึ้นอยู่กับช่างแต่ละคน ประเพณีกุดไทยได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจนเวลาผ่านไปเทคโนโลยีรวมถึงสภาพแวดล้อมทำให้ประเพณีกุดไทยและศิลปะการประดิษฐ์ว่าวชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอเริ่มจางหายไปจนในปัจจุบันแทบไม่มีใครสนใจและเป็นที่รู้จัก (อ้างอิง : ชาวบ้านชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ)

ดังนั้นจึงควรอนุรักษ์และสืบทอดความเป็นไทยเพื่อรักษาซึ่งประเพณี ศิลปะการทำว่าว ทั้งวัสดุ ขั้นตอนการขึ้นโครง ลวดลายอันวิจิตรอันเป็นเอกลักษณ์ต่างให้คงอยู่คู่กับคนไทยจากรุ่นสู่รุ่น พร้อมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับการท่องเที่ยวในชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ โดยการจัดทำสื่อการเรียนการสอนและสื่อมัลติมีเดีย โดยนำเสนอให้เหมาะสม การใช้กราฟฟิก ตัวอักษร เพลงที่บ่งบอกถึงความเก่าแก่ทรงคุณค่าและสอดคล้องกับประเพณีตรุษไทยและการทำว่าวในชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ เพื่อพัฒนา

ให้เหตุการณ์ว่าวไทยและสืบทอดประเพณีกุดไทยให้ดำรงอยู่ในวัฒนธรรมของคนไทยสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อการสอน และสื่อมัลติมีเดีย เพื่อนำเสนอประวัติความเป็นมา ด้านวัฒนธรรม ประเพณีตรุษไทย และภูมิปัญญางานหัตถกรรมว่าวไทยและบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ
2. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ กระบวนการในการประดิษฐ์ว่าว ในรูปแบบอินโฟกราฟฟิกส์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในด้านศิลปะ และ เอกลักษณ์ของวิธีการทำว่าว ได้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ ให้ผู้คนที่สนใจหรือผู้ที่ไม่รู้จักได้เข้ามาเรียนรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ประเพณี และงานหัตถกรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาพื้นที่แหล่งการเรียนรู้ประเพณีตรุษไทยและการประดิษฐ์ว่าวจุฬาในชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอตำบล วัดประดู่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จะใช้วิธีการวิจัยเชิงสัมภาษณ์ เพื่อศึกษากระบวนการผลิตที่สำคัญ อีกทั้งลวดลายการฉลุลาย จากนั้นเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำสื่อนำเสนอและสื่อการสอนประเพณีตรุษไทยและการประดิษฐ์ว่าวจุฬา

ชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ ตั้งอยู่ริมคลองแควอ้อม บริเวณรอยต่อของตำบลวัดเพลง อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี ตำบลวัดประดู่ อำเภออัมพวา และตำบลปราโมทย์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ภาพที่ 1 แผนที่ google map ตลาดน้ำ3อำเภอ
ที่มา : (google, 2562)

ทิศเหนือ ติดกับคลองแควอ้อม อำเภอบางคนที
ทิศใต้ ติดคลองบางนางสูงรอยต่อระหว่าง
จังหวัดและสมุทรสงคราม
ทิศตะวันออก ติดวัดแก้วเจริญ อำเภออัมพวา
ทิศตะวันตก ติดชุมชน อำเภอวัดเพลง

การเก็บข้อมูลจากวิธีการสำรวจพื้นที่ ได้ข้อมูล
จากการสัมภาษณ์จาก นายบุญส่ง โชคบันดาลสุข
(ลุงตี๋) ช่างทำวาวในท้องถิ่น เรื่องที่สัมภาษณ์ ได้แก่
1) ประเพณีตรุษไทย 2) วาวไทย 3) การประดิษฐ์วาว
จุกหา 4) การละเล่น

ผลการวิจัย

จากการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ และการสัมภาษณ์
ชาวบ้านในชุมชนนั้นได้ข้อสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

1) ด้านประเพณี

1.1) ประเพณีตรุษไทย เป็นประเพณีประจำ
วัดแก้วเจริญที่อ้างอิงมาจากวันตรุษไทยที่เป็น
ประเพณีที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยคนไทยเชื่อว่าเป็น
วันขึ้นปีใหม่โดยไม่มีการจดบันทึกว่ามีขึ้นตั้งแต่
ช่วงไหน

โดยวันที่จัดงานคือวันที่ ของทุกปี วัด
แก้วเจริญนั้นได้หยิบยกประเพณีนี้มาเป็นประเพณี
ประจำวัด โดยถือเอาวันแรกเป็นวันจ่าย เพื่อเตรียม
ของไปทำบุญที่วัด โดยชาวบ้านจะนิยมทำขนม ข้าว
เหนียวแดง ข้าวต้มมัด หรือกอละแม มาถวายพระเพื่อ
อุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษซึ่งเป็นความเชื่อที่มีมาแต่
โบราณว่า ในช่วงเทศกาลวันตรุษไทย ยมบาลจะเปิด

ประตูนรกและสวรรค์ให้บรรพชนผู้ล่วงลับออกมารับ
ส่วนกุศลที่ญาติมิตรบำเพ็ญให้ในช่วงเทศกาลนี้ได้

ในวันที่2-3 จะเป็นวันรวมญาติและพา
กันไปทำบุญในช่วงเช้าช่วงบ่ายนั้นจะมีการละเล่น
กีฬาพื้นบ้านโดยความแตกต่างของประเพณีตรุษไทย
ปกติกับประเพณีตรุษไทยของวัดแก้วเจริญคือ
การละเล่นพื้นบ้านโดยวัดแก้วเจริญจะมีการนำวาวมา
ละเล่นกันโดยจะเล่นกันในบริเวณลานกว้างของวัดซึ่ง
ในสมัยของหลวงปู่หยอด หรือท่านพระครูสุนทรธรรม
กิจ ท่านเป็นเจ้าของวาสนั้นการละเล่นวาวในชุมชนนั้น
เป็นที่นิยมมากเนื่องจากท่านสนใจในการเล่นวาว
จึงเกิดช่างฝีมือในการทำวาวมากมายต่อมาเมื่อท่าน
มรณะภาพไปประเพณีตรุษก็เริ่มจางหายไปจากวัดและ
ชุมชนจนปัจจุบันไม่มีการจัดประเพณีนี้ขึ้นอีกและ
การเล่นวาวเองก็ได้หายไปเช่นกัน (วิกิพีเดีย
สารานุกรมเสรี, 2562)

1.2) วัดแก้วเจริญ เป็นอารามราษฎร์ ตั้งอยู่
ในหมู่บ้านที่ 10 ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม ริมฝั่งขวาแห่งลำแม่น้ำอ้อม
(คลองแควอ้อม) ติดกับปากคลองประตูที่ตั้งวัดนี้ เดิม
เป็นหมู่บ้านที่ 1 ตำบลหัวลาด อำเภออัมพวา จังหวัด
สมุทรสงคราม มณฑลราชบุรี

วัดแก้วเจริญ เป็นวัดโบราณสมัยกรุงศรี
อยุธยา ไม่ทราบว่าเป็นผู้สร้าง และมีนามเดิม ชื่อ
ว่าวัดอะไร เพราะได้รกร้างมาเป็นเวลานาน มีเรื่อง
เล่าต่อๆ กันมาว่า ชาวบ้านทำใหญ่กรุงศรีอยุธยาได้
อพยพหลบภัยพม่าเมื่อเสียกรุง พ.ศ.2310 มาถึง
สถานที่แห่งนี้แลเห็นทำเลเหมาะ จึงช่วยกันแผ้วถาง
จากริมคลองประตูเข้าไป เพื่อจะสร้างบ้านเรือนอยู่
เมื่อแผ้วถางป่า ลึกเข้าไปประมาณ 3 เส้น ก็พบว่า
เป็นวัดร้าง มีซากอุโบสถพระพุทธรูปศิลาแดง ปาง
ต่าง ๆ มากมาย และพระพุทธรูป สร้างด้วยแก้ว ซึ่งม
ีความศักดิ์สิทธิ์มากในกาลต่อมา มีใบเสมารอบอุโบสถ
พระพุทธรูปหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ไม่มีผ้าพาด ซึ่ง
เรียกว่า พระกรวย อยู่เป็นอันมาก (ปัจจุบันไม่มี
เหลืออยู่เลย) และมีเจดีย์รามัญ 2 องค์ ชำรุดหักพัง
อยู่ จึงทราบว่าเป็นอารามร้างไม่เหมาะจะสร้าง
สถานที่อยู่อาศัย จึงพากันข้ามคลองประตูไปแผ้วถาง

สถานที่แห่งใหม่ ห่างจากวัด ประมาณ 5 เส้น
หมู่บ้านท่าใหญ่ ตามชื่อเดิมของผู้อพยพมายังปรากฏ
อยู่จนทุกวันนี้

วัดนี้ประกาศตั้งเป็นวัดเมื่อ พ.ศ.2375 ชื่อว่า
" วัดแก้วเจริณ " และได้รับวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 4
มีนาคม พ.ศ.2529 มีใบเสมาคู่ คงจะทำพิธีผูกพัทธ
สีมา 2 ครั้ง แต่ไม่ทราบว่ากระทำสมัยใด สันนิษฐาน
ว่าน่าจะผูกพัทธสีมา ซ้ำในสมัยที่ปฏิสังขรณ์อุโบสถ
เรียบร้อยแล้ว (วัดแก้วเจริณ, 2562)

อาณาเขตและอุปจาระของวัด

ด้านหน้าวัดทางทิศเหนือจดลำแม่น้ำแคว
อ้อมยาว 6 เส้น 10 วา ทิศตะวันออกจดคูวัดยาว 4
เส้น 12 วา ทิศใต้จดคูวัดยาว 3 เส้น 4 วา ทิศ
ตะวันตกจด

คลองประตู ยาว 5 เส้น 6 วา

ลำดับเจ้าอาวาสวัดแก้วเจริณ จากอดีตจนถึง
ปัจจุบัน

- 1.พระอธิการต่าย
- 2.พระอธิการแย้ม
- 3.พระอธิการฟัก
- 4.พระอธิการคง
- 5.พระอธิการเปลี่ยน
- 6.พระครูสุนทรธรรมกิจ (หลวงปู่หยอด ชินวิ
โส)
- 7.พระครูสมุทรรัตนวัฒน์ (หลวงปู่ปาน)

8.พระครูสมุห์ค่านวน ปรีสุทโธ

2) ว่าวไทย

2.1) ชนิดของว่าวไทย

ว่าว เป็นของเล่นชนิดหนึ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์
ขึ้นเพื่อให้ลอยอยู่ในอากาศได้ด้วยแรงลมและมีสาย
ป่านคอยบังคับให้ลอยอยู่ในทิศทางที่ต้องการ โดยเริ่ม
จากประเทศจีนโดยใช้ไม้ไผ่และผ้าไหมเป็นอุปกรณ์
ต่อมาได้ประดิษฐ์ว่าวในหลายรูปแบบตามวัฒนธรรม
ของหลายประเทศประเภทของว่าวไทย- 1) ว่าวแผง
คือว่าวที่ไม่มีความหนา มีแต่ส่วนกว้าง และส่วนยาว
ตัวอย่างเช่น ว่าวจุฬา ปักเป้า หรือว่าวรูปสัตว์ ต่าง ๆ
2) ว่าวภาพ คือว่าวที่ประดิษฐ์ให้มีลักษณะพิเศษเพื่อ
แสดงแนวคิด ฝีมือในการประดิษฐ์ แบ่งเป็น 3 ชนิด

- ว่าวประเภทสวยงาม
- ว่าวประเภทความคิด
- ว่าวประเภทตกลงขัน

โดยว่าวที่คนไทยนิยมเล่นกันก็คือ
ว่าวจุฬา

ภาพที่ 2 ว่าวจุฬา

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าวปักเป้า

ภาพที่ 3 ว่าวปักเป้า

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

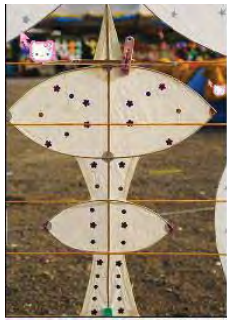
ว่าวอีลุ้ม

ภาพที่ 4 ว่าวอีลุ้ม

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าวคู่ยู่ยู่

ภาพที่ 5 ว่าวคู่ยู่ยู่

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าวควาย

ภาพที่ 8 ว่าวควาย

ที่มา: (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าวว่าว

ภาพที่ 6 ว่าวว่าว

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าวหัวแตก

ภาพที่ 9 ว่าวหัวแตก

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าววงเดือน

ภาพที่ 7 ว่าววงเดือน

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

ว่าวปลาปักแอน

ภาพที่ 10 ว่าวปลาปักแอน

ที่มา : (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ, 2562)

3) การประดิษฐ์ว่าวจุฬา

3.1) ข้อมูลกายภาพ มีลักษณะเป็น 5 แฉก ประกอบเป็นโครงขึ้นด้วยไม้ 5 อัน อันกลางเรียกว่า “อก” เหลาปลายเรียวหัวท้าย 1 อัน อีก 2 อัน ผูก ขนาบตัวปลายให้จรดกันเป็น ปีก และอีก 2 อัน เป็น ขาวว่าวเรียกว่า “ขากบ” จากนั้นจึงด้ายเป็นตาราง

ตลอดตัวว่าว เรียกว่า “ผูกสัก” แล้วใช้กระดาษสาปิดทับลงบนโครง สำเร็จเป็นว่าวจุฬา ถ้าหากไม่ถูกสัดส่วนแล้ว ว่าวจะไม่อาจลอยตัวขึ้นได้เลย ขนาดของว่าวจุฬานั้นไม่ตายตัวขึ้นอยู่กับสัดส่วนของอก

ภาพที่ 11 ว่าวจุฬา

3.2) อุปกรณ์ ประกอบด้วย 1)ไม้ไผ่สีสุก 2)กระดาษสา 3)กระดาษอังกฤษ 4)ด้ายเบอร์4-20 5)ตะไบ 6)เขียง 7)กระดาษทราย 8)คัตเตอร์ 9)กาว 10)แอลกอฮอล์ 11)ค้อน 12)ฉั่งเจาะ 13)สายวัด

ภาพที่ 12 อุปกรณ์

3.3) ขั้นตอนการประดิษฐ์ ประกอบด้วย

3.3.1) การผ่าไม้ ไม้ที่ใช้ผ่าคือไม้ไผ่สีสุกที่มีอายุ4ปีขึ้นไป หลังจากจขตากแห้งแล้วก็มาผ่าตามแนวยาวเป็นชิ้น

ภาพที่ 13 วิธีโอการผ่าไม้

3.3.2) การวัดสัดส่วน ใช้สายวัดสัดส่วนของอกแล้วนำไปหาร4ใช้ความยาว3ใน4คือความยาวปีก แล้วเอามาจากบมาวัดกับปีกใช้ความยาว3ใน4ของปีกคือจากบจากนั้นวัดตำแหน่งของส่วนต่างๆตามลำดับ

ภาพที่ 14 วิธีโอการหาสัดส่วนว่าว

3.3.3) การเหลาไม้ ปีก ให้เหลาด้วยมีดในลักษณะเล็กกลางใหญ่แล้วใช้กระดาษทรายขัดอก ให้เหลาด้วยมีดในลักษณะกลางใหญ่เล็ก แล้วขัดด้วยกระดาษทราย

ขาบ ปล่อยให้เหลาด้วยมีดในลักษณะใหญ่กลางเล็ก แล้วใช้กระดาษทรายขัด

ภาพที่ 15 วิธีโอการเหลาไม้

3.3.4) การขึ้นโครง ให้นำส่วนประกอบว่าวมาประกบกันให้ได้รูปทรงโดยผูกด้วยด้ายแล้วทากาวทับเรียกว่าสักครู/สักหมู่

ภาพที่ 16 วิดีโอการขึ้นโครง

3.3.5) การปิดกระดาษ นำตัวโครงว่าวไปทาบบนกระดาษสาแล้วตัดกระดาษให้พอดีโครงว่าวแล้วทากาวบนโครงว่าวแล้วติดกระดาษลงไป

ภาพที่ 17 วิดีโอการปิดกระดาษ

3.3.6) การติดลูกกา ให้ฉ่ำเจาะทาบบนกระดาษอังกฤษแล้วใช้ค้อนตอกลงไปจะได้ลวดลายขึ้นมาจากนั้นนำไปติดที่จุดตัดของเส้นสีกหมูให้สวยงาม

ภาพที่ 18 วิดีโอการปิดลูกกา

4) การละเล่น

การแข่งขันว่าวจะเป็นการแข่งขันระหว่างว่าวจุฬาและปักเป้าโดยแบ่งเป็น 2 ฝ่าย หากฝ่ายไหนสามารถทำให้อีกฝ่ายเสียการควบคุมเข้ามาตกในฝ่าย

ตนได้ถือว่าชนะโดยว่าวทั้ง 2 จะมีอาวุธประจำตัวคือเหนียงของว่าวปักเป้า จำปาของว่าวจุฬา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงสรุปเนื้อหาที่จะทำเป็นผลงานทั้งหมด 1 ชิ้นคือ สื่อมัลติมีเดียการเรียนการสอนประเพณีตรุษไทยและงานหัตถกรรมว่าว ซึ่งจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 1) ความเป็นมาของว่าวไทย 2) ประเพณีตรุษไทย 3) การประดิษฐ์ว่าวจุฬา โดยจะใช้ภาพภาพเคลื่อนไหว ผสมผสานลูกเล่นกราฟฟิกต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจตัวสื่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งคำบรรยาย และ เสียงบรรยายดนตรีประกอบ โดยความละเอียดที่ใช้ 1980x1080 พิกเซลและมีการบันทึกไฟล์เป็น MP4 เพื่อง่ายต่อการใช้งาน โดยจะตอนการออกแบบจะมีดังนี้

1) แนะนำมหาวิทยาลัย คณะ สาขาผู้จัดทำ ชื่อโครงการ สถานที่จัดทำและสิ่งที่จัดทำ และเนื้อหาจะนำเสนอ

ภาพที่ 19 ขั้นตอนการตัดต่อ 1

2) แสดงเนื้อหาบทแรก เกี่ยวกับที่มาของว่าว

ภาพที่ 20 ขั้นตอนการตัดต่อ 2

3) แสดงเนื้อหาที่ 2 เกี่ยวกับประเพณีตรุษไทยและวัดแก้วเจริญ

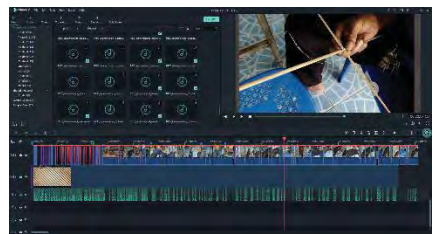
ภาพที่ 21 ขั้นตอนการตัดต่อ3

4) แสดงเนื้อหาของหัวข้อการประดิษฐ์ว่า
จุฬา

ภาพที่ 22 ขั้นตอนการตัดต่อ4

5) ขั้นตอนสุดท้ายคือการแสดง การทำว่าวของ
ช่างในชุมชนและการสรุป

ภาพที่ 23 ขั้นตอนการตัดต่อ5

สรุปผลอภิปราย

ประเพณีตรุษไทยและงานหัตถกรรมว่าวใน
ชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ ยังขาดการรวบรวมข้อมูล
และจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของสื่อนำเสนอและสื่อ
มัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ ในเรื่องกระบวนการ
ประดิษฐ์และการปิดลวดลาย พร้อมทั้งแนะนำ
ลวดลายอย่างละเอียด

จึงดำเนินการออกแบบสื่อนำเสนอ
และสื่อมัลติมีเดียถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบสื่อ
การเรียนการสอน เพื่อให้เข้าถึงความเข้าใจและ
เหมาะสมกับสื่อในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังช่วยสืบทอด
และเป็นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้าน

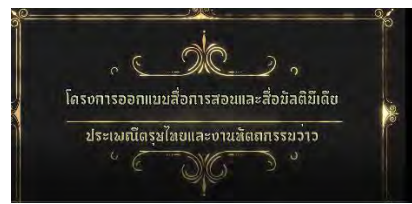
ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญางานหัตถกรรม บง
บอกถึงเอกลักษณ์ของชุมชน

ผลงานวิจัยนี้เป็นการสร้างสื่อการสอนในสื่อ
มัลติมีเดีย เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องประเพณี
และงานหัตถกรรมว่าวในท้องถิ่นในรูปแบบสื่อการ
สอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านศิลปะหัตถกรรม
และ เอกลักษณ์ในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

โทสนีที่นำมาใช้ในการออกแบบเป็นการนำสิ่งที่
ป้องกันถึงความเก่าแก่และทรงคุณค่า คือสีทอง
น้ำตาลและสีขาว ซึ่งมีความสอดคล้องเหมาะสมกับ
ลักษณะโครงการ

เมื่อนำผลจากการวิจัยและ การเก็บแบบ
สัมภาษณ์ มาเก็บข้อมูล ทำให้ สามารถสรุปถึงปัจจัย
ที่กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์คือ

สื่อการสอนในรูปแบบมัลติมีเดียมีทั้งหมด 1
สื่อโดยแบ่งเป็น3ช่วง คือ 1) ที่มาของว่าว 2)
ประเพณีตรุษไทย 3) การประดิษฐ์ว่าวจุฬา

ภาพที่ 24 ภาพวีดีโอผลงาน

ข้อเสนอแนะ

ในการต่อยอดงานวิจัยนี้ ข้อมูลที่สำรวจได้
สามารถนำไปใช้ในการศึกษารวมวิธีในการประดิษฐ์
ว่าวจุฬา เป็นการช่วยอนุรักษ์ เอกลักษณ์ศิลปะงาน
หัตถกรรมไทยในชุมชนตลาดน้ำ3อำเภอ เพื่อเก็บ
รักษาข้อมูลและเอกลักษณ์ของศิลปะให้คงอยู่สืบ
ต่อไป เลยสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ สื่อ
มัลติมีเดียเพื่อให้นักท่องเที่ยว นักศึกษา นักเรียน
หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจได้มาศึกษาหาความรู้ และ
อนุรักษ์ประเพณีและงานหัตถกรรมว่าวจุฬาไม่ให้
สูญหายไปตามกาลเวลา

เอกสารอ้างอิง

วัดแก้วเจริญ. (29 12 2562). ประวัติความเป็นมา

ของวัดแก้วเจริญ. จาก

[http://www.watkaewchareon.com/wat
krewcharoen.htm](http://www.watkaewchareon.com/wat
krewcharoen.htm)วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี.

(29 12 2562). **ตรุษไทย.**

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ. (29 12 2562).

ประเพณีท้าวไทย . จาก

[http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/bo
ok/book.php?book=37&chap=4&page=
t37-4-infodetail08.html](http://kanchanapisek.or.th/kp6/sub/bo
ok/book.php?book=37&chap=4&page=
t37-4-infodetail08.html)